

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 30 maja 2016 r.

Poz. 4966

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE
i
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU

z dnia 25 maja 2016 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014

Na podstawie art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2015 r. poz. 1651 i 1936 oraz z 2016 r. poz. 422) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4462 oraz z 2015 r. poz. 1303 i Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 1763 oraz z 2015 r. poz. 480) załącznik nr 5 otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Białymstoku:

Beata Bezubik

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Warszawie:

Arkadiusz Siembida

Załącznik do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie
i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 25 maja 2016 r.

**Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie
i obszarów ich wdrażania**

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
1	A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i> A056 Płaskonos <i>Anas clypeata</i> A136 Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i> A137 Sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i> A154 Dubelt <i>Gallinago media</i> A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i> A195 Rybitwa białoczelną <i>Sternula albifrons</i> A232 Dudek <i>Upupa epops</i>	Przywracanie siedlisk lęgowych ptaków siewkowych, kaczek oraz żerowisk dudka. Usuwanie drzew i krzewów, w szczególności gatunków pionierskich – sosny, osiki, brzozy i olchy oraz ich nalotów i podrostów. Wycince nie podlegają: jałowce wyższe niż 1 m, stare drzewa (powyżej 35 cm pierśnicy), wierzby ogławiane oraz wszelkie drzewa dziuplaste. Gałęzie i pnie powinny zostać wywiezione poza teren objęty lęgowiskami przedmiotów ochrony. Wycinka i wywózka od 1 września do końca lutego, czyli poza okresem lęgowym ptaków. Jałowców nie należy usuwać w miejscach wskazanych w planie zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony Ostoja Narwiańska PLH200024 jako płyty siedliska 5130 „Zarośla jałowca pospolitego w murawach nawapiennych lub na wrzosowiskach” oraz w miejscach występowania wrzosu. Działanie jednorazowe, rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Zarastające pastwiska i łąki - zgodnie z załącznikiem nr 14 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku na podstawie umowy lub porozumienia zawartego z właścicielem lub posiadaczem obszaru.
2	A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i> A056 Płaskonos <i>Anas clypeata</i> A136 Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i> A137 Sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i> A154 Dubelt <i>Gallinago media</i> A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i> A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> A195 Rybitwa białoczelną <i>Sternula albifrons</i>	Realizacja umów z dzierżawcami obwodów łowieckich na wykonanie redukcji drapieżników - odstrzał lisów, jenotów, norek amerykańskich, szopów pracy oraz wron siwych (po uzyskaniu odpowiednich zezwoleń na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunku objętego ochroną). Poziom redukcji ustalany w zależności od potrzeb, nie więcej niż 80% drapieżników stwierdzonych w terenie. Termin: na obszarach kluczowych lęgowisk ptaków siewkowych i kaczek od początku sierpnia do połowy marca, na terenach sąsiednich (do 500 m od lęgowisk) – przez cały rok z wyjątkiem lisa (odstrzał od początku czerwca do końca marca). Zaleca się stosowanie amunicji śrutowej innej niż ołowiana o ile nastąpi zwiększenie dostępności tego typu amunicji bezołowiowej. Działanie coroczne, rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Kluczowe lęgowiska siewkowych i kaczek - zgodnie z załącznikami nr 6-8 do zarządzenia wraz z terenami przyległymi w odległości do 500 m.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.

3	<p>A036 Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i> A043 Gęgawa <i>Anser anser</i> A051 Krakwa <i>Anas strepera</i> A052 Cyraneczka <i>Anas crecca</i> A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i> A056 Płaskonos <i>Anas clypeata</i> A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i> A070 Nurogęś <i>Mergus merganser</i> A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja migrująca)</p>	<p>Zmniejszenie ryzyka kolizji ptaków z liniami elektroenergetycznymi. Instalacja elementów odstraszcających - wizualnych i akustycznych w odległościach umożliwiających skuteczne odstraszenie ptaków. Realizacja podczas prac związanych z remontem lub modernizacją linii, bądź wymianą przewodów odgromowych.</p>	<p>Wszystkie istniejące oraz planowane napowietrzne linie wysokiego napięcia w granicach obszaru.</p>	<p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku na podstawie porozumienia z Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi S.A.</p>
4	<p>A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i> A056 Płaskonos <i>Anas clypeata</i> A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja lęgowa) A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja migrująca) A154 Dubelt <i>Gallinago media</i> A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i></p>	<p>Działanie obligatoryjne: utrzymanie siedlisk ptaków siewkowych i kaczek poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe. Działanie fakultatywne: użytkowanie kośne lub pastwiskowe zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę ptaków siewkowych (wariant 4.8). Na działkach objętych działaniami w ramach planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony Ostoja Narwiańska PLH200024 działania należy prowadzić w sposób wskazany przez ten dokument. Rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	<p>Łąki i pastwiska - zgodnie z załącznikami nr 9-11 do zarządzenia.</p>	<p>Działanie obligatoryjne: właściciel, posiadacz lub dzierżawca obszaru. Działanie fakultatywne: właściciel lub posiadacz lub dzierżawca obszaru na podstawie porozumienia zawartego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie lub Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie lub Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku.</p>
5	<p>A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i> A056 Płaskonos <i>Anas clypeata</i> A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja lęgowa) A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja migrująca) A137 Sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i></p>	<p>Działanie obligatoryjne: utrzymanie siedlisk ptaków siewkowych, kaczek oraz dudka poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe. Działanie fakultatywne: - użytkowanie pastwiskowe zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę ptaków siewkowych (wariant 4.8), - rozpoczęcie wypasu od 15 maja.</p>	<p>Kompleksy pastwisk - zgodnie z załącznikami nr 12-13 do zarządzenia.</p>	<p>Działanie obligatoryjne: właściciel, posiadacz lub dzierżawca obszaru. Działanie fakultatywne: właściciel lub posiadacz lub dzierżawca obszaru na podstawie porozumienia zawartego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie lub Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku albo na podstawie zobowiązania</p>

	A154 Dubelt <i>Gallinago media</i> A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i> A195 Rybitwa białoczelna <i>Sternula albifrons</i> A232 Dudek <i>Upupa epops</i>	Na działkach objętych działaniami w ramach planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony Ostoja Narwiańska PLH200024 wypas należy prowadzić w sposób wskazany przez ten dokument. Rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.		podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie lub Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku.
6	A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	Działanie obligatoryjne: utrzymanie siedlisk derkacza poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe. Działanie fakultatywne: - użytkowanie kośne lub pastwiskowe zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę derkacza, - rozpoczęcie koszenia od 1 sierpnia. Na działkach objętych działaniami w ramach Planu Zadań Ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony Ostoja Narwiańska PLH200024 działania należy prowadzić w sposób wskazany przez ten dokument. Rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach od wykonania inwentaryzacji siedlisk łągowych derkacza lub wcześniej (na podstawie ekspertyzy ornitologicznej wykonanej na potrzeby działania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020).	Tereny łąk i pastwisk (inne niż w lp. 4 i lp. 5) wykazane w inwentaryzacji o której mowa w lp. 31 lub na podstawie ekspertyzy ornitologicznej wykonanej na potrzeby działania rolno-środowiskowo-klimatycznego-go w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.	Działanie obligatoryjne: właściciel, posiadacz lub dzierżawca obszaru. Działanie fakultatywne: właściciel lub posiadacz lub dzierżawca obszaru na podstawie porozumienia zawartego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie lub Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie lub Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku.
7	A133 Kulon <i>Burhinus oedicnemus</i> A136 Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i> A137 Sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i> A154 Dubelt <i>Gallinago media</i>	Poprawa warunków siedliskowych przez ograniczenie ploszenia w sezonie łągowym. Ograniczenie penetracji ludzkiej (za wyjątkiem miejscowych rolników, właścicieli i zarządców terenu oraz służb państwowych) w sezonie łągowym tj. od 1 kwietnia do końca lipca, poprzez ustawienie przy drogach wjazdowych położonych na terenach prywatnych tablic informujących o zakazach wynikających z	Nadrzeczne pastwiska - zgodnie z załącznikiem nr 15 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.

	A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i> A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> A195 Rybitwa białoczelna <i>Sternula albifrons</i>	ochrony gatunkowej ptaków i związanych z tym ograniczeniach. Działanie jednorazowe, na podstawie porozumienia z właścicielami lub zarządcami terenu. Rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.		
8	Wszystkie przedmioty ochrony	Wzrost wiedzy lokalnej społeczności na temat przedmiotów ochrony. Szkolenie dla sołtysów na temat obszaru Natura 2000 (przedmioty ochrony, działania ochronne, dobre praktyki), połączone z udostępnianiem materiałów informacyjnych o przedmiotach ochrony (foldery, ulotki). Po jednym szkoleniu w każdym z powiatów. Działanie jednorazowe, rozpoczęcie działania w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Sołtysi wszystkich wsi w obszarze.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych				
9	A136 Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i> A137 Sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i> A154 Dubelt <i>Gallinago media</i> A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i> A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> A195 Rybitwa białoczelna <i>Sternula albifrons</i>	Kontrola ograniczenia płoszenia w sezonie lęgowym - ocena skuteczności działań wynikających z lp. 7. Kontrole terenowe dwukrotnie w sezonie lęgowym (1 kwietnia – 31 lipca). Działanie coroczne, począwszy od wprowadzenia ograniczeń w dostępie do pastwisk nadrzecznych.	Nadrzeczne pastwiska - zgodnie z załącznikiem nr 15 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
10	A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i> A056 Płaskonos <i>Anas clypeata</i> A136 Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i> A137 Sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i> A154 Dubelt <i>Gallinago media</i> A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i> A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> A195 Rybitwa białoczelna <i>Sternula albifrons</i>	Kontrola skuteczności redukcji drapieżników (ssaki). Jednorazowe tropienia (grudzień-styczeń) ssaków drapieżnych na transektach w ciągu pierwszej doby po świeżym opadzie śniegu (najlepiej kilkanaście godzin po zakończeniu opadu). Najlepsze warunki są wtedy, gdy śnieg przestanie padać wieczorem, a inwentaryzacja prowadzona jest następnego dnia rano. Wynikiem jest liczba tropów przecinających transekt w przeliczeniu na jednostkę długości. Działanie coroczne, począwszy od zimy przed wprowadzeniem odstrzałów.	Transekty w obszarze (7 odcinków), zgodnie z załącznikiem nr 17 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
11	A050 Cyranka <i>Anas querquedula</i> A056 Płaskonos <i>Anas clypeata</i> A136 Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>	Kontrola skuteczności redukcji wrony siwej. Liczenie wszystkich napotkanych wron siwych widzianych i słyszanych z łodzi podczas spływu, w odniesieniu do kilometrażu rzeki. Działanie coroczne w terminie 25 maja-10 czerwca (optimalnie 1-5 czerwca) począwszy od wiosny przed wprowadzeniem odstrzałów.	Wzdłuż całego koryta Narwi w obszarze, zgodnie z załącznikami nr 22-24 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.

	A137 Sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i> A154 Dubelt <i>Gallinago media</i> A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i> A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> A195 Rybitwa białoczelna <i>Sternula albifrons</i>			
12	A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja przelotna)	Monitoring liczebności - liczenie ptaków na żerowiskach w ciągu dnia, z bezpiecznej odległości z użyciem lunety (minimalne powiększenie 20x). Zaleca się skontrolowanie wszystkich lokalizacji jednocześnie, czyli w ciągu 2-3 dni. Dwie kontrole w odstępach nie mniejszych niż 12 dni: 11-25 kwietnia, 5-15 maja. Co dwa lata, rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Powierzchnie monitoringowe w rejonie Pułtuska, Gostkowa, Starego Sielca, Sielunia, Osetna oraz Jednaczewa i Łomży, zgodnie z załącznikiem nr 28 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
13	A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja przelotna)	Monitoring siedlisk żerowiskowych - dzienna kontrola w październiku, identyfikacja i określenie powierzchni działek nieużytkowanych, zarośniętych drzewami i krzewami, ewentualnie zamienionych na grunty orne, wskazanie innych działań na terenach żerowiskowych (na przykład zabudowa, melioracje). Kontrole co dwa lata, rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Powierzchnie monitoringowe w rejonie Pułtuska, Gostkowa, Starego Sielca, Sielunia, Osetna oraz Jednaczewa i Łomży, zgodnie z załącznikiem nr 28 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
14	A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i> A070 Nurogęś <i>Mergus merganser</i> A136 Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i> A137 Sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i> A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i> A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> A195 Rybitwa białoczelna <i>Sternula albifrons</i> A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> A249 Brzegówka <i>Riparia riparia</i>	Monitoring liczebności – liczenie ptaków (ewentualnie nor lęgowych) podczas 4-5 dniowego spływu rzeką połączonego z penetracją piaszczystych pastwisk. Optymalna pora spływu to godzinny poranne i przedpołudniowe. Wszystkie osobniki widziane i słyszane należy notować na mapach. Działanie coroczne w terminie 25 maja-10 czerwca (optymalnie 1-5 czerwca). Rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Koryto Narwi w granicach obszaru wraz z przyległymi, piaszczystymi pastwiskami, zgodnie z załącznikami nr 22-24 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
15	A127 Żuraw <i>Grus grus</i> A153 Kszyk <i>Gallinago gallinago</i> A232 Dudek <i>Upupa epops</i> A371 Dziwonia <i>Carpodacus erythrinus</i>	Monitoring liczebności – kontrola 5 powierzchni monitoringowych (4-5 km ² każda) obejmujących charakterystyczne elementy krajobrazu w obszarze. Kontrole poranne w dwóch terminach: 16-30 kwietnia i 16-31 maja. Rejestracji na mapach podlegają wszystkie gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz te będące przedmiotami ochrony. Do uznania ptaka za przedstawiciela pary lęgowej wystarczy pojedyncze stwierdzenie	Powierzchnie monitoringowe w rejonie wsi: Stary Sielc, Nowa Wieś, Ogony, Osetno i Jednaczewo, zgodnie z załącznikiem nr 27 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.

		osobnika w okresie lęgowym w odpowiednim biotopie. Działanie należy przeprowadzić co dwa lata, rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.		
16	A036 Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i> A043 Gęgawa <i>Anser anser</i> A051 Krakwa <i>Anas strepera</i> A052 Cyraneczka <i>Anas crecca</i> A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i> A056 Płaskonos <i>Anas clypeata</i> A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i> A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i>	Monitoring liczebności – kontrola 5 powierzchni monitoringowych, obejmujących fragmentu tarasu zalewowego z licznymi starorzeczami i przewagą otwartych powierzchni łąk i pastwisk. Rejestracji na mapach podlegają wszystkie gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz te będące przedmiotami ochrony. Dwie kontrole w odstępach nie mniejszych niż 12 dni: 11-25 kwietnia, oraz 5-15 maja. Realizacja działania co dwa lata, rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Powierzchnie monitoringowe w rejonie Pułtuska, Gostkowa, Starego Sielca, Sielunia, Osetna oraz Jednaczewa i Łomży, zgodnie z załącznikiem nr 28 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
17	A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i> A198 Rybitwa białoskrzydła <i>Chlidonias leucopterus</i>	Monitoring liczebności – kontrola starorzeczy o optymalnych warunkach siedliskowych. Liczenie ptaków zaniepokojonych w kolonii lęgowej (należy podać maksymalną liczebność po trzykrotnym policzeniu ptaków podczas wizyty w terenie). Pojedyncza kontrola w dniach 20 maja – 10 czerwca. Realizacja działania co dwa lata, rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Wybrane starorzecza w całym obszarze, zgodnie z załącznikami nr 25-26 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
18	A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i> A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	Monitoring liczebności – nocne liczenie odbywających się samców. Wszystkie słyszane ptaki należy notować na mapach. Dwie kontrole w dniach: 20 -31 maja (optymalnie ok. 25 maja) oraz 20-30 czerwca. Realizacja działania co dwa lata, rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Transekty w rejonie wsi: Ponikiew, Stary Sielc, Chelsty, Młynarze i Jednaczewo, zgodnie z załącznikami nr 22-24 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
19	A133 Kulon <i>Burhinus oedicephalus</i>	Monitoring zajęcia stanowiska – dwukrotna wieczorna (od zmierzchu do ok. 3 godzin po nim) kontrola w terminie 25 kwietnia-5 maja oraz 1-10 czerwca połączona ze stymulacją głosową.	Znane stanowisko na terenie sąsiadującym z obszarem.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
20	A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja lęgowa)	W przypadku wykrycia stanowiska lęgowego dwie kontrole w sezonie: 15-31 maja oraz 5-10 czerwca. Dokładna, piesza penetracja terenu w celu wykrycia gniazdujących samic (trasy przejścia co ok. 200 m). Realizacja działania co dwa lata, rozpoczęcie działań w następnym roku po stwierdzeniu gniazdowania.	Taras zalewowy w rejonie Łomży i Czarnocina, zgodnie z załącznikami nr 18-21 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
21	A154 Dubelt <i>Gallinago media</i>	Monitoring liczebności - penetracja terenu prowadzona wieczorem (od zachodu słońca do ok. 2 godzin po nim), ewentualnie krótko o świcie (nasłuchy połączone ze stymulacją głosową w optymalnych płatach siedlisk), dwie kontrole w odstępie ok. 10 dni: 10-20 maja oraz 25 maja – 5 czerwca. Działanie realizowane corocznie, rozpoczęcie działań w pierwszym roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Znane tokowiska	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.

22	A231 Kraska <i>Coracias garrulus</i>	W przypadku wykrycia stanowiska lęgowego dwie kontrole w sezonie: 15-31 maja oraz między 25 czerwca a 15 lipca. Działanie realizowane corocznie, rozpoczęcie działań w następnym roku po stwierdzeniu gniazdowania.	Ewentualne stanowiska wykryte w ramach uzupełniania stanu wiedzy o przedmiotach ochrony.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
23	A409 Cietrzew <i>Tetrao tetrix</i> A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i>	Nie określano działań ochronnych ze względu na planowane usunięcie gatunku ze standardowego formularza danych, spowodowane brakiem stwierdzeń gatunku w obszarze po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej.		
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony				
24	A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja lęgowa)	Sprawdzenie czy gatunek gniazduje w obszarze. Dokładna (trasy przejścia co ok. 200 m) piesza penetracja znanego w przeszłości lęgowiska w celu wykrycia gniazdujących samic. Dwie kontrole: 15-31 maja oraz 1-15 czerwca (preferowany termin 5-10 czerwca). Działanie jednorazowe w pierwszych trzech latach obowiązywania planu.	Taras zalewowy koło Łomży i Czarnocina, zgodnie z załącznikami nr 18-21 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
25	A154 Dubelt <i>Gallinago media</i>	Pełne rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności. Penetracja terenu prowadzona wieczorem od zachodu słońca do około 2 godzin po nim, ewentualnie krótko o świcie (nasłuchy połączone ze stymulacją głosową w optymalnych płatach siedlisk). Dwie kontrole w odstępie ok. 10 dni: 10-20 maja oraz 25 maja – 5 czerwca. Działanie jednorazowe w pierwszych trzech latach obowiązywania planu.	Potencjalne siedliska – rozległe kompleksy łąk i pastwisk, zgodnie z załącznikami nr 18-21 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
26	A231 Kraska <i>Coracias garrulus</i>	Sprawdzenie, czy gatunek gniazduje w obszarze. Penetracja potencjalnych biotopów (mozaika krajobrazu rolniczego z dużym udziałem pastwisk i zadrzewień, skraje kompleksów leśnych). Dwie całodniowe kontrole w sezonie: 15-31 maja oraz między 25 czerwca a 15 lipca.	Obszar doliny między Nowogrodem a Młynarzami, zgodnie z załącznikami nr 18-21 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
27	A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	Inwentaryzacja siedlisk lęgowych derkacza. Rozpoczęcie działań w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Pozostałe tereny łąk w obszarze, nie wskazane w działaniach lp. 4 i lp. 5.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.
28	A122 Derkacz <i>Crex crex</i> A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i>	Poprawa warunków siedliskowych poprzez zwiększenie wilgotności podłoża. Opracowanie planu gospodarowania wodą (miejsca piętrzenia wody, wysokość i termin piętrzenia, ewentualne potrzeby budowy urządzeń wodnych). Zaplanowane parametry powinny uwzględniać zarówno potrzeby ekologiczne derkacza, rycyka i krwawodzioba jak i potrzeby rolników związane z użytkowaniem łąk. Działanie jednorazowe, rozpoczęcie działania w pierwszych pięciu latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Łąki i pastwiska w zmeliorowanej części doliny między Łomżą, Nowymi Kupiskami, Szablakiem i Jednaczewem oraz koło wsi Dębniaki - zgodnie z załącznikiem nr 16 do zarządzenia.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku we współpracy z lokalnym oddziałem Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.
29	A136 Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i> A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i> A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> A195 Rybitwa białoczelna <i>Sternula albifrons</i> A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Dostosowanie żeglugi na Narwi do potrzeb ochrony przyrody. Opracowanie programu zrównoważonego udostępnienia koryta Narwi dla potrzeb żeglarstwa z uwzględnieniem potrzeb ochrony przyrody (w tym wskazanie między innymi miejsc biwakowych, terminów i maksymalnej obsady spływów kajakowych, stref ciszy). Wskazanie kosztów realizacji programu i możliwości jego finansowania. Działanie jednorazowe, rozpoczęcie działania w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Cały obszar	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku we współpracy z lokalnymi samorządami i organizacjami turystycznymi.

30	<p>A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i> A056 Płaskonos <i>Anas clypeata</i> A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja lęgowa) A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja migrująca) A154 Dubelt <i>Gallinago media</i> A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i></p>	<p>Dostosowanie rekreacji i wypoczynku w obszarze do potrzeb ochrony przyrody. Opracowanie programu zrównoważonego udostępnienia terenów doliny Narwi na potrzeby rekreacji i wypoczynku z uwzględnieniem potrzeb ochrony przyrody (w tym wskazanie alternatywnych miejsc biwakowych, wypoczynkowych i parkingowych, potrzeb oznakowania terenu tablicami informacyjnymi i promocyjnymi. Wskazanie kosztów realizacji programu i możliwości jego finansowania). Działanie jednorazowe, rozpoczęcie działania w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	Cały obszar	<p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku we współpracy z lokalnymi samorządami i organizacjami turystycznymi.</p>
31	<p>A043 Gęgawa <i>Anser anser</i> A136 Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i> A195 Rybitwa białoczerna <i>Sternula albifrons</i> A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i> A056 Płaskonos <i>Anas clypeata</i> A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja lęgowa) A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i> (populacja migrująca) A154 Dubelt <i>Gallinago media</i> A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i> A137 Sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i> A122 Derkacz <i>Crex crex</i></p>	<p>Analiza potrzeb inwestycyjnych związanych z utrzymaniem korzystnych dla ptaków sposobów gospodarowania na łąkach i pastwiskach. Określenie potrzeb i charakteru niezbędnych działań inwestycyjnych (na przykład budowa lub remont dróg dojazdowych do łąk i pastwisk, budowa lub remont promów dla pojazdów rolniczych oraz wypasanych zwierząt) oraz ich lokalizacji i kosztów. Wskazanie kosztów realizacji programu i możliwości jego finansowania. Działanie jednorazowe, rozpoczęcie działania w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	Cały obszar	<p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku we współpracy z lokalnymi samorządami.</p>